

Prezidentlə ölkə gündəmi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 12-də yerli televiziya kanallarına müsahibə verib. Dövlət başçısı müsahibədə jurnalistlərin Azərbaycanı 2021-ci ildə iqtisadi, sosial sahələrdə görülməmiş işlərə, Azərbaycanın Ermənistan arasındakı münasibətlərə, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan yeni-dənqurma işlərinə, ölkəmizin xarici siyasətinə və digər məsələlərə dair suallarını cavablandırıb. Dövlət başçısının müsahibəsindən önə çıxan məqamları diqqətinizə təqdim edirik:

Keçən ilin yekunları

- İqtisadi artım 5 faizdən çoxdur. Bu, çox gözəl göstəricidir, xüsusilə müharibədən çıxmış ölkə üçün. Ən sevindirici hal odur ki, qeyri-neft iqtisadiyyatımız 7,2 faiz artıb. Bu, onu göstərir ki, qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı bizim bütün planlarımız həyatda öz əksini tapır. Sənaye istehsalına gəldikdə, həm ümumi sənaye istehsalımız 5 faizdən çox artıb, həm də qeyri-neft sənayemiz 20 faizə yaxın artıb. Hesab edirəm ki, bu, dünya miqyasında bəlkə də ən yüksək göstəricidir. Çünki biz neft amilini kənar qoysaq, real iqtisadi və sənaye artımı məhz bu rəqəmdə özünü əks etdirir.

- Mənim hökumətə ümumi göstərişim ondan ibarət idi ki, biz valyuta ehtiyatlarının azalmasına imkan verməməliyik. Əgər lazım olarsa, xərcləri, xüsusilə investisiya xərclərini bir qədər azaldıb, amma valyuta ehtiyatlarımızı sabit saxlamalıyıq və çalışmalıyıq ki, artırmaq. Çünki bu, bizə iqtisadi müstəqillik verir və iqtisadi müstəqillik olmadan, siyasi müstəqillikdən danışmaq mümkün deyil.

Azərbaycan bəlkə də nadir ölkələrdən biridir ki, bizdə xarici ticarət balansının saldusu müsbətdir. Çünki dünyanın eksişən ölkələrində idxal ixracı üstələyir. Bizdə isə ilin yekunlarına görə, ixrac idxalı böyük dərəcədə üstələyib və müsbət saldo 10 milyard dollardan çoxdur.

İqtisadiyyatla məşğul olan hər bir adam bunun nə dərəcədə əhəmiyyətli olduğunu görür. Əlbəttə ki, ilk növbədə, manatın sabit qalmasına bunun ən böyük təsiri var. Uzun illər ərzində manat sabitdir və həm ölkə əhalisi bundan faydalanır, həm də manata inam böyük dərəcədə artır. Manat depozitlərinin həcmi artır və ümumi depozitlərin balansında artıq üstünlük təşkil edir. Bunun investorlar üçün də çox böyük faydası var. Çünki investorlar da görürlər ki, milli valyuta sabitdir. Belə olan halda investisiyalar, o cümlədən xarici investisiyalar daha böyük həcmə təşkil oluna bilər.

Deməliyəm ki, sabah ölkəmizin həyatında çox önəmli hadisə baş verəcək. Xarici investorların maliyyə vəsaiti hesabına Azərbaycanda 240 meqavatlıq böyük külək elektrik stansiyasının təməli qoyulacaqdır. Vəsaiti 100 faiz investorlar özləri təmin edəcəklər. Yeni, bu, ölkəmizin inkişafına, gələcəyinə inanmanın təzahürüdür.

Sosial dəstək layihələri

- Azərbaycanda biz ehtiyat aparıyıq ki, sosial sahə daim diqqət mərkəzində olsun və köklü iqtisadi islahatlar insanların gələcəsinə mənfi təsir göstərməsin. Düzür, istisnalar olub. Bildiyiniz kimi, bir neçə il bundan əvvəl biz çox ağır bir addımın atılmasına məcbur idik.

Manatın qiymətdən düşməsi insanların rifah halına mənfi təsir göstərmişdi. Amma o addımı biz mütləq atmalı idik. Çünki əgər biz o addımı atmasaydıq, bütün valyuta ehtiyatımızı xərcləyə bilərdik. Onsuz da bu addımın gecikməsi ona gətirib çıxardı ki, Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatları böyük dərəcədə tükənmişdi. Təqribən 10 milyard dollar vəsait manatın sabit saxlanması üçün istifadə edilmişdi. Nəticə etibarilə Mərkəzi Bank manatı sabit saxlaya bilmədi və biz 10 milyard dollar valyutani itirdik.

Yeni, belə hallar olub. Amma mənim prezidentlik dövrümdə mən tək bu halı yada sala bilmərəm. Bu hal, bu addım qaçılmaz idi. Amma prinsip etibarilə bizim siyasətimizin təməlinə, mərkəzinə insan amili olduğu üçün daim sosial sahəyə xüsusi diqqət göstərilir. Həm maaşların, pensiyaların, təqaüdlərin qaldırılması, həm də sosial obyektlərin yaradılması, şəhid ailələrinə, keçmiş məcburi köçkünlərə diqqət göstərilməsi kimi sosial paket imkan verirdi ki, biz iqtisadi islahatları uğurla həyata keçirək.

Ötən il qəbul edilmiş qərarın məqsədində bu amil dayanır. Çünki çörəyin qiymətinin qalxması qaçılmaz idi. Dünyada taxılın, buğdanın qiyməti kəskin artıb. Bizim əsas təchizatçı Rusiya tərəfidir. Ona görə ki, ən ucuz buğdanı biz Rusiyadan alırıq. Orada həm qiymətlər, həm də ixrac rüsumları artmışdır və artmaqda davam edir.

Təbii ki, biz çörəyin qiymətini sını şəklində əvvəlki səviyyədə saxlaya bilməzdik. Bunu nəzərə alaraq və eyni zamanda, dövlət orqanlarının tənzimləyici rolunu gücləndiririk ki, burada süni qiymət artımı olmasın, möhtəklik olmasın. Eyni zamanda, çox geniş sosial paket də həyata keçirildi. Bildiyiniz kimi, minimum əməkhaqqı 20 faiz, minimum pensiya 20 faiz, təqaüdlər, sosial müavinətlər artırılıb. Bütövlükdə bu, bizə 1,5 milyard manat vəsaitə bəşə gəlmiş və əhatə dairəsi 2 milyon insandan çoxdur. Biz hesab edirik ki, bu artan maaşlar çörəyin qiymətinin qalxmasının tənzimatı kimi qiymətləndirilə bilər və bu addım birinci dəfə deyil edilir.

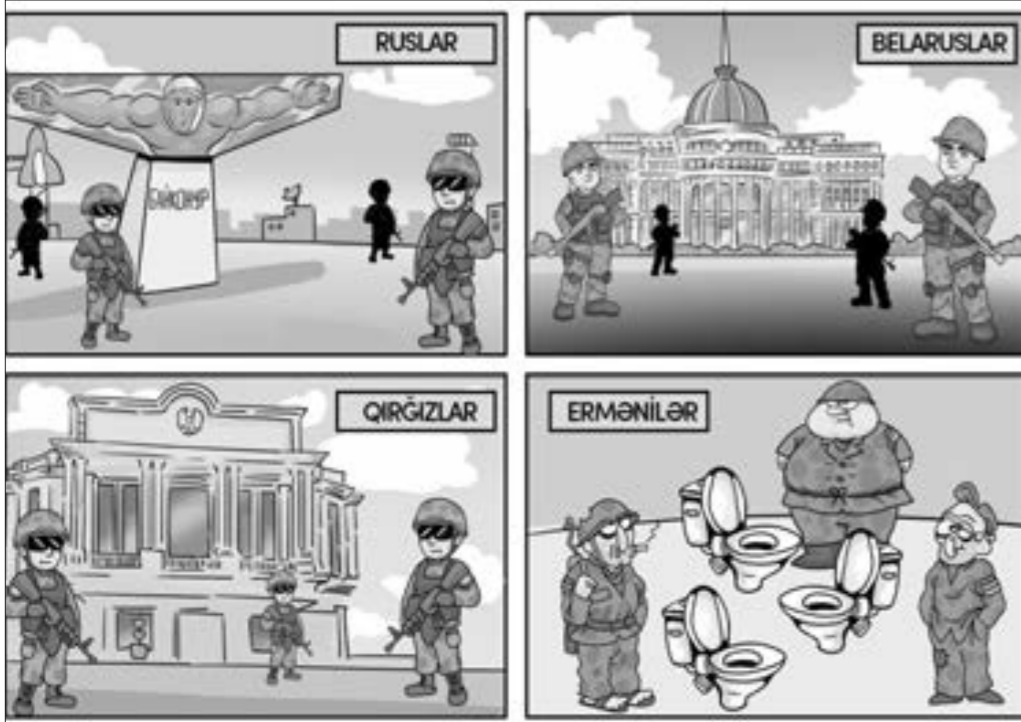
Ərzaq təhlükəsizliyi

- Azərbaycanda adambaşına düşən torpaq sahəsi qonşu ölkələrə və bir çox ölkələrə nisbətə daha azdır. Nəzərə alsaq ki, uzun illər ərazimizin təxminən 20 faizi işğal altında idi, nəzərə alsaq ki, ərazimizin bir hissəsi iqlimə görə, torpağın keyfiyyətinə görə kənd təsərrüfatı üçün yarasızdır, əlbəttə, bu, bizim işimizi çətinləşdirir. Yeni bu, reallıqdır və biz bu reallıqdan kənara çıxma bilmərik. Yeni, bu, bizim coğrafi vəziyyətimizdir.

- Son 15 il ərzində meyvə istehsalı Azərbaycanda 2 dəfə artıb. İki dəfə, yəni, çox böyük rəqəmdir. Üzüm istehsalı da, həmçinin 2 dəfə artıb, tərəvəz istehsalı artıb. Pambıq istehsalı dəfələrlə artıb. Demək olar ki, biz son beş il ərzində pambıqçılığı diriltmiş və qeyri-neft ixracatında pambığın nisbəti il-dən-ilə artır. Eyni zamanda, biz özümüzlə əsas ərzaq məhsulları ilə təmin etmək üçün praktiki addımlar atdıq. Məsələn, bu gün mal etinə əgər baxsaq, biz özümüzlə təqribən 90 faiz səviyyəsində təmin edirik, qoyun eti ilə 100 faiz.

- Süd və süd məhsullarının istehsalında biz 80 faizə çıxma bilməmişik. Həmçinin toyuq eti istehsalında da 80 faizə çıxma bilməmişik. Yeni heç vaxt tarixdə - sovet dövründə və müstəqillik dövründə bu rəqəmlərə biz çıxamışıq. Amma yenə də özümüzlə biz hələ ki, təmin edə bilmirik və xüsusilə buğda ilə. Biz təqribən 3,3 - 3,4 milyon ton buğda istehlak edirik. Onlardan cəmi 2 milyonu Azərbaycanda istehsal edilir. Qalanını idxal edirik və əgər mən bu gün desəm ki, biz 100 faiz özümüzlə ərzaq buğdası ilə təmin edə bilərik, yaqın ki, indiki şəraitdə səhv olar. Amma çalışmalıyıq ki, yerli istehsal artınsın, ilk növbədə, məhsuldarlıq hesabına. Çünki bu gün taxılçılıqda məhsuldarlıq 32 sentnerdir, yeni 3,2 tondur. Əgər bu rəqəm 4 tona, 4,5 tona çatsa, bu, mümkündür, çünki iri fermer təsərrüfatlarının bəzilərinə 7 tondur, bəzilərinə 6 tondur. Mən bu təsərrüfatlarda olmuşam və bu təsərrüfatların yaradılmasında da fəal iştirak etmişəm. Onda biz mövcud əkin sahələrində özümüzlə maksimum dərəcədə ərzaq buğdası ilə təmin edə bilərik. >> Səf. 2

KARİKATURA

KTMT sülhməramlıları Qazaxistanda...

“Sovet İttifaqı 2” planı real deyil

Tofiq Zulfuqarov, keçmiş xarici işlər naziri

20 minlik Qarabağa 2 min Rusiya əsgəri yerləşdirilib, 20 milyonluq Qazaxıstana isə cəmi 2400... Gülməli rəqəmdir. Deyilmi? >> Səf. 3

STATİSTİKA

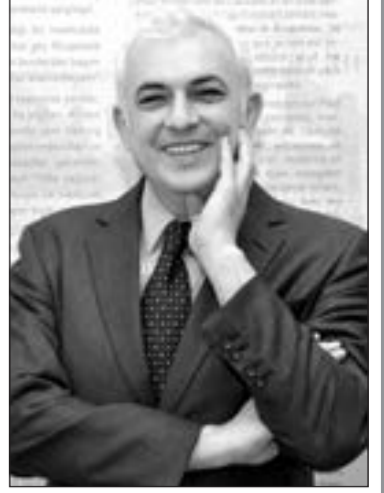
■ 2021-ci ildə 288 jurnalist koronavirusa yoluxub. 2020-ci ildə isə bu göstərici 117 olub.

Bununla da 2020 və 2021-ci illərdə yoluxanların ümumi sayı 405 nəfərə çatıb.

COVID-19-a yoluxma səbəbindən həyatını itirən jurnalistlərin sayı 2021-ci ildə 8 nəfər olub (2020-ci ildə də 8 nəfər olub). Bununla da 2020 və 2021-ci illərdə koronavirusdan həyatını itirən jurnalistlərin ümumi sayı 16 nəfərə çatıb.

QARABAĞ

Memarlıq layihələrində normativ tələblər qorunmalıdır

Elçin Əliyev, tanınmış memar

Heç şübhəsiz, hər bir kənd, hər bir şəhər ona xarakterik olan tarixi-memarlıq nümunələri ilə dövrünün müasir standartlı binalar, abidələr inşa edilsə də, mütləq o, yerləşdiyi məkanın -dövlətin milli-mədəni ideyasını, xarakterini, əzəmətini yaddaşlara həkk etdirən “Milli-mədəni memarlıq möhürü” ilə əxz olunur, tanınır. Hər bir memarlıq abidəsi aid olduğu dövlətin, xalqın, millətin varlığı və dünya mədəniyyəti sisteminin inkişafında öz rolunu isbat edən faktordur.

Hazırda Ramana, Əmircan, Buzovna, Mərdəkan, Novxanı, Maştağa və Pirsəğidə abadlıq işlərinə başlanılıb

>> Səf. 6

MÜSAHİB

Elşad Məmmədov, iqtisadçı ekspert

■ Bu gün Rusiyadan olan taxıl idxalından asılılığımız kritik səviyyədədir...

■ Əsas problemlərdən biri də odur ki, sahələrarası balans pozulub...

■ Qazaxıstan görəndə ki, Rusiya, Kanada, ABŞ, Ukrayna kimi əsas taxıl ixracatçıları qiymətləri artırır, ixrac rüsumları tətbiq edir, o da bunu edəcək. >> Səf. 4

GÜNÜN FOTOSU...

Naxçıvanda xüsusi təyinatlıların təlimi...

GÜNÜN SİTATI

“ Bu gündən Qazaxıstandan Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının sülhməramlı qüvvələrinin mütəşəkkil çıxarılması başlanılacaq ”

Kasım-Jomart Tokayev, Qazaxıstan prezidenti

>> Səf. 7

Azərbaycanda varlıqların siyahısı niyə açıqlanmır?!

